

---

# Od Redakcji

---

Studia Theologica Varsaviensia 19/2, 3-5

---

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

## OD REDAKCJI

Bieżący numer *Studia Theologica Varsaviensia* przynosi w pierwszym rzędzie siedem artykułów z zakresu socjologii religii. Ich autorami są absolwenci tej specjalizacji, uczestnicy seminarium naukowego prowadzonego przez p. prof. dra hab. Andrzeja Święcickiego, doktoryzowani na Wydziale Teologicznym Akademii Teologii Katolickiej.

Specjalizacja socjologii religii zapoczątkowana została na Wydziale Teologicznym ATK przed piętnastu laty, w r. 1966. Od samego początku kieruje nią prof. A. Święcicki. W ciągu tych piętnastu lat dyplomy magisterskie w zakresie socjologii religii uzyskało 50 osób, a tytuł naukowy doktora — 10 osób. Artykuły zamieszczone w tym numerze *Studiów* charakteryzują ważniejsze kierunki badań prowadzonych w ramach tej specjalizacji.

Obecność specjalizacji socjologii religii na Wydziale Teologicznym nie jest niczym przypadkowym, związki bowiem między socjologią a teologią zacieśniają się w sposób widoczny w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat. Datują się one od lat trzydziestych naszego stulecia, a konkretniej od badań socjologiczno-religijnych podjętych we Francji przez G. Le Brassa. Z jednej strony, adepci rozwijającej się dynamicznie od końca ubiegłego wieku socjologii zainteresowali się szczególnie społecznym zjawiskiem, jakim jest religia, z drugiej, wielu duszpasterzy sięgnęło do socjologii, jako sprawnego narzędzia pozwalającego stawiać przydatne diagnozy i konsekwentnie określać właściwe kierunki duszpasterskiego oddziaływania.

Dzisiejszy rozwój teologii praktycznej (lub jeśli kto woli: pastoralnej) każe jednak spojrzeć na związki między teologią a socjologią z innego, bardziej zasadniczego punktu widzenia. Teologię praktyczną rozumie się bowiem, jako refleksję nad działaniem (praxis) Kościoła w świecie współczesnym, z uwagą zwróconą na perspektywy tego działania. Implikuje to konieczność teologicznej interpretacji świata, świata ludzkiej historii i kultury, innymi słowy — dostrzegania „znaków czasu”. Ta teologia świata może powstawać jedynie we współdziałaniu z naukami o kulturze, jak antropologia filozoficzna, historia, nauki społeczne i inne, lecz przede wszystkim — we współdziałaniu z socjologią. Ojciec Marie-Dominique Chenu w studiach stanowiących świetny przykład współczesnej teologii praktycznej, zamieszczonych w przekładzie polskim w książce pt. *Lud Boży w świecie* (Kraków 1969), ukazuje jasno strukturę tego typu badań, tytułując poszczególne części każdego studium, jako „teologiczną” i „socjologiczną”. — W ten sposób socjologia wchodzi w obręb refleksji teologicznej, która korzystać będzie z jej ustaleń, a do pewnego stopnia i z jej języka, a także inspirować określone socjologiczne badania. Z zachowaniem właściwej proporcji można powiedzieć, że teologia zaczyna dziś tak współdziałać z socjologią (przynajmniej w zagadnieniach wchodzących w zakres teologii praktycznej), jak współdziałała od swych początków, a bardziej świadomie od św. Tomasza z Akwinu, z filozofią.

Poza artykułami prezentującymi przykładowo badania zrealizowane w ramach specjalizacji socjologii religii na Wydziale Teologicznym ATK, znajduje się w bieżącym numerze *Studiów* między innymi kilka pozycji bibliograficznych. Podstawową bibliografię dotyczącą twórczości J. A. Möhlera przedstawia Roman Karwacki. Bibliografia ta obejmuje zarówno dzieła samego Möhlera, jak i publikacje poświęcone jego myśli i twórczości, przede wszystkim w języku niemieckim i polskim. Ryszard Żmuda prezentuje bibliografię piśmiennictwa o polskich bibliotekach kościelnych za lata 1966—1979. Wreszcie, Hieronim E. Wyczawski omawia

rzymskie wydanie źródeł do dziejów Cerkwi Unickiej w Polsce.

Zwracamy także uwagę na publikację dziełka św. Tomasa z Akwinu *De perfectione spiritualis vitae*. Po dziełku *De rationibus fidei*, opublikowanym w pierwszym numerze Studiów z r. 1980, jest to już drugie dziełko (opusculum) św. Tomasa udostępnione w tłumaczeniu polskim i z komentarzem o. Jacka Salija. Są to pierwsze polskie tłumaczenia tych tekstów.